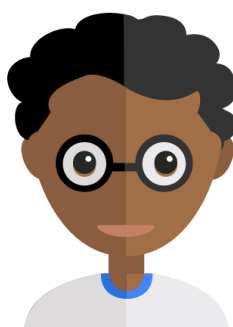
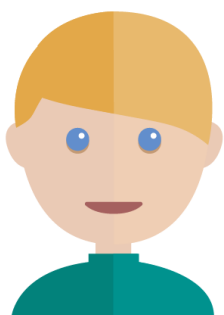

ODISSEU

IO6

RECOMANDĂRI PRIVIND POLITICILE

Redactat de Kopin

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conținutul informației. Număr de referință: 2018-1-IT02-KA201-048187

Partenerii proiectului ODISSEU:

	<p>OXFAM ITALIA, IT Emilia Torrisi E-mail: emilia.torrisi@oxfam.it URL: www.oxfamitalia.org</p>
	<p>FRIEDRICH-ALEXANDER-UNIVERSITÄT ERLANGEN NUERNBERG (FAU), DE Sonia Hetzner E-mail: sonia.Hetzner@ili.fau.de URL: www.uni-erlangen.de</p>
	<p>MEATH PARTNERSHIP, IE Stephanie Kirwan E-mail: stephanie.kirwan@meathpartnership.ie URL: http://www.meathpartnership.ie</p>
	<p>CENTRE FOR ADVANCEMENT OF RESEARCH AND DEVELOPMENT IN EDUCATIONAL TECHNOLOGY LTD (CARDET), CY Irene Theodoulou E-mail: irene.theodoulou@cardet.org URL: www.cardet.org</p>
	<p>UNIVERSITATEA DIN PITEȘTI (UPIT), RO Georgeta Chirleşan E-mail: g.chirlesan@upit.ro URL: www.upit.ro</p>
	<p>KOPERAZZJONI INTERNAZZJONALI (KOPIN) MT Federica Di Giulio E-mail: federica.digiulio@kopin.org URL: www.kopin.org</p>

Cuprins:

	Pagină
Recomandări privind politicile	4
Concluzii	12

Recomandări privind politicile

Legislația, politicile și strategiile existente în țările partenere referitoare la (i) învățarea online, (ii) educația interculturală și globală și (iii) sensibilizarea cu privire la migrația forțată și integrarea în mediile educaționale

În **Malta**, o serie de documente și strategii privind politicile, publicate de **Ministerul Educației și Ocupării Forței de Muncă (MEOFM)**, abordează atât temele alfabetizării digitale în legătură cu cetățenia activă, cât și educația pentru diversitate, care includ educația interculturală.

Documentul „**Cadru național de curriculum pentru toți- 2012**” (CNC) include atât Alfabetizarea digitală, cât și Educația pentru diversitate. Lor li se adaugă alte cinci teme transversale pentru ciclurile de învățământ școlar și secundar. Acestea contribuie la obiectivul general al CNC de a „asigura că învățarea formală, informală și non-formală va servi ca angajament față de justiție socială, creștere personală, cetățenie activă și intrare pe piața muncii”. Documentul afirmă în continuare că Educația pentru diversitate „oferă fiecărui cursant cunoștințele culturale, atitudinile și abilitățile necesare pentru a obține o participare activă și deplină în societate”. Seturi specifice de rezultate ale învățării atât pentru **alfabetizarea digitală**, cât și pentru **educația pentru diversitate** sunt disponibile în **cadrul privind rezultatele învățării**; acestea cuprind aspecte diferite, inclusiv cetățenia online, conștientizarea diversității culturale online și învățarea cooperativă în contexte multiculturale. Există o Direcție dedicată pentru alfabetizare digitală și abilități transversale în cadrul MEOFM, Educația pentru diversitate fiind de competența Direcției pentru programe de învățare și evaluare.

Mai mult, în mai 2020, portalul online „**Teleskola**” a fost lansat de MEOFM, ca mijloc de facilitare a accesului la lecții și resurse educaționale atât pentru elevi, cât și pentru părinți, ca răspuns la închiderea școlilor, provocată de pandemia Covid-19. Cu toate acestea, se afirmă în portal că Teleskola va „continua să funcționeze în viitor ca o sursă centrală de informare a resurselor, lecțiilor și activității pentru toate problemele curriculare”. Un set de linii directoare pentru **predarea online** dedicate liderilor școlari și cadrelor didactice a fost elaborat de Departamentul pentru alfabetizare digitală și abilități transversale, după închiderea școlilor în martie 2020.

În urma unei consultări deschise lansate de MEOFM, „**o politică privind educația incluzivă în școli**” a fost lansată în 2019. Documentul abordează diversitatea și educația interculturală, primul dintre cele 10 obiective ale sale fiind „de a anticipa, valoriza și susține diversitatea și diferențele dintre cursanți”. În cadrul principiilor sale, politica menționează în mod specific eradicarea discriminării și rasismului, în timp ce o referire la studenții din minoritățile etnice și elevii care solicită azil este prezentă în categoriile subliniate de „roata diversității”, subliniind necesitatea adaptării modelelor de educație la diferitele categorii ale elevilor. Prin intermediul fundației sale Education Malta, MEOFM este, de asemenea, punctul focal național pentru Rețeaua Europeană pentru Educație Globală (REEG).

În cadrul MEOFM, o **unitate dedicată cursanților migranți** oferă o serie de activități și servicii elevilor străini și familiilor acestora „pentru a promova includerea cursanților nou-

sosiți în sistemul de învățământ”. Printre alte servicii, Unitatea oferă cursuri de limbi străine elevilor străini prin hub-uri dedicate studenților din învățământul primar și gimnazial și prin servicii de sprijin pentru elevii din școlile obișnuite din Malta.

Strategia de integrare a migranților și Planul de acțiune prezintă o serie de măsuri care urmează să fie puse în aplicare pentru a favoriza integrarea cetățenilor străini în Malta (cetățeni UE, cetățeni ai țărilor terțe, refugiați și solicitanți de azil), inclusiv furnizarea de cursuri de orientare malteză, engleză și culturală și formare ad hoc pentru mediatori culturali în serviciile publice, printre altele. În cadrul Strategiei Direcției Drepturilor Omului (sub Ministerul Justiției, Egalității și Guvernării) a fost înființată o **unitate de integrare și anti-rasism**, care este responsabilă de implementarea strategiei în sine.

Irlanda, țară binecunoscută pentru atitudinea sa pozitivă și primitoare față de migranți și refugiați, are în vigoare o gamă largă de politici, strategii, legislații, proiecte și alte inițiative care susțin conștientizarea în domeniul angajării civice, educației interculturale și, de asemenea, strategii digitale care susțin acest proces. „**Planul de acțiune pentru educație 2016-2019**” este un document strategic principal elaborat de Departamentul de Educație și Declarația Strategiei Competențelor din Irlanda cu o viziune „de a oferi cel mai bun sistem de educație și formare din Europa”. Serviciile de educație și formare prevăzute în această strategie și plan de acțiune se concentrează pe valorile de bază care îi inspiră pe cei care lucrează în educație și formare.

Există o serie de strategii naționale cheie de educație și formare care stau la baza activităților desfășurate în cadrul Planului de acțiune pentru educație și care determină schimbările semnificative care sunt planificate și implementate de-a lungul continuumului educației. Integrarea și progresul implementării acestor strategii sunt monitorizate continuu, deoarece fiecare contribuie la viziunea educației și formării. Aceste strategii sunt: Strategia națională de competențe 2025; Strategia națională de alfabetizare și numărare pentru învățare și viață 2011-2020; Strategia digitală pentru școli 2015-2020; Strategia privind educația și formarea profesională 2014-2019; Strategia națională pentru învățământul superior până în 2030; Cadrul pentru ciclul gimnazial; Strategia națională privind educația pentru dezvoltare durabilă în Irlanda, 2014-2020; Strategia de 20 de ani pentru limba irlandeză 2010-2030. Toate strategiile de mai sus includ domenii axate pe subiectele tratate în cadrul proiectului. Cu toate acestea Strategia digitală pentru școli 2015-2020 și cadrul pentru ciclul gimnazial (relevant pentru elevii cu vârsta cuprinsă între 12 și 16 ani) acoperă și mențin subiectele cele mai relevante ale proiectului. Cadrul pentru ciclul gimnazial (2015) prezintă planurile de învățământ și strategiile de evaluare care oferă elevilor oportunități de învățare prin asigurarea unui echilibru între învățarea cunoștințelor despre un anumit subiect și dezvoltarea unei game largi de competențe și abilități de gândire.

Educația civică, socială și politică (ECSP) este una dintre disciplinele obligatorii din programa gimnazială irlandeză. ECSP este o parte importantă a unui program de bunăstare derulat în ciclul gimnazial, deoarece le permite elevilor să se simtă conectați și să își asume responsabilitatea pentru bunăstarea celorlalți. De asemenea, dezvoltă încrederea și angajamentul elevilor, caracteristici importante ale bunăstării lor. Resursele ECSP includ diverse subiecte civice, sociale și politice.

Legislația centrală privind integrarea, care include măsuri axate pe educație și asigurarea educației în Irlanda, este reprezentată de **Strategia de integrare a migranților de către Departamentul de Justiție și Egalitate (2017 - 2020)**. Strategia trebuia să se încheie în 2020, dar, din cauza impactului COVID-19 asupra implementării, ministrul a decis prelungirea duratei de viață a strategiei până la sfârșitul anului 2021. Strategia de integrare a migranților, publicată la 7 februarie 2017, stabilește abordarea guvernului irlandez cu privire la problema integrării migranților. Aceasta prevede o abordare a întregului guvern care implică acțiuni ale tuturor departamentelor, inclusiv al celui de educație. Strategia este destinată să se adreseze cetățenilor SEE și non-SEE, inclusiv migranții economici, refugiații și cei cu statut legal care doresc să rămână în Irlanda. De asemenea, îi cuprinde pe cei care au devenit cetățeni irlandezi naturalizați, dar care s-au născut în afara Irlandei. Scopul strategiei este de a lucra pentru crearea unei societăți care **să sprijine integrarea atât în mod colectiv, cât și individual**. Este o strategie pe patru ani, percepută ca un pas crucial către o viziune pe termen lung, în care integrarea este un principiu puternic încorporat al vieții irlandeze. Viziunea pe termen mai lung este că Irlanda, peste 30 de ani, va fi o societate în care migranții și cei de origine migrantă joacă un rol activ în comunități, dispun de locuri de muncă și se implică în politică. Acesta consideră că principiile directoare pentru Irlanda viitorului sunt cele de solidaritate și identitate comună, migranții devenind membri ai societății irlandeze.

Strategia conține 76 de acțiuni sub o varietate de teme, inclusiv cetățenie și rezidență, acces la servicii publice și incluziune socială, educație, ocuparea forței de muncă și angajabilitate, sănătate, integrare în comunitate, implicare în politică, promovarea conștientizării interculturale și combaterea rasismului și xenofobiei, voluntariat și sport. Cele 76 de acțiuni sunt realizate de departamente guvernamentale, autorități locale, organisme publice, comunități locale, sectorul afacerilor, organizații sportive și artistice și ONG-uri.

În **Italia**, prin decretul „La Buona Scuola”, guvernul italian a anunțat inovarea sistemului școlar și dezvoltarea abilităților digitale ale elevilor. **Planul Național de Școală Digitală (PNSD)** este documentul de politică al Ministerului Educației, Universității și Cercetării care se concentrează pe lansarea unei strategii generale de inovare pentru școala italiană și pentru o nouă poziționare a sistemului său educațional în sfera digitalizării. Acest lucru a fost extins în perioada pandemiei.

Împreună cu acordul suplimentar „**Orientări pentru educație digitală integrată**”, Ministerul Educației a subliniat că instituțiile de învățământ trebuie să contureze o imagine de ansamblu a nevoilor lor. Instituțiile de învățământ trebuie să organizeze activități didactice care să completeze predarea în față în față și online, ca instrument inclusiv pentru toți elevii.

„**Pedagogia interculturală italiană**” este un produs progresiv al schimbărilor introduse în sistemul școlar italian din ultimele decenii. Este structurat în trei faze: faza de receptare, faza de integrare și faza de incluziune.

Astăzi, pedagogia interculturală italiană funcționează pentru:

- a lăsa în urmă „mitul urgenței” și pentru a considera diversitatea culturală ca un model de referință pentru școli, ce necesită o proiectare și implementare interculturală „continuă și structurală”, fără să fie o abordare considerată „temporară și specială”;
- a îmbunătăți prezența elevilor de origine străină, văzuți ca ca „o oportunitate prețioasă de a regândi primele modele educaționale, relaționale și organizaționale și de a le cerceta”;
- a menține **educația interculturală** ca „unul dintre elementele unui proces mai larg de reînnoire a teoriei și practicii educaționale”, „necesar pentru toată lumea, pentru noile generații care trăiesc într-o lume complexă și globalizată”.

Carta valorilor cetățeniei și integrării a fost adoptată în 2007 pentru a evidenția principiile fundamentale ale sistemului juridic italian. Ea reglementează viața colectivă, atât a cetățenilor, cât și a imigranților, încercând să se concentreze pe principalele probleme legate de **tema integrării**. Carta a fost concepută în conformitate cu principiile Constituției italiene și cu principalele Carti europene și internaționale ale drepturilor omului.

În octombrie 2017, Italia a adoptat **Planul național de integrare a persoanelor care au dreptul la protecție internațională**. Această abordare elaborează o acțiune sistematică pe mai multe niveluri și sectoare la care regiunile, autoritățile locale și societatea civilă trebuie să contribuie, printr-o mai mare coordonare, pentru a permite integrarea deplină a cetățenilor străini în comunitățile gazdă. Calea propusă de acest plan se referă la angajamentul unor instituții și entități private care operează în contexte diferite, pornind de la două axe prioritare: (i) dialog interreligios și intercultural și (ii) formare lingvistică și acces la sistemul educațional.

În **România**, digitalizarea sistemului de educație și formare a fost o prioritate din 2016, odată cu lansarea, de către Administrația Prezidențială, a proiectului de țară „România Educată”. În prezent, România are o **strategie de digitalizare a educației**, SMART-EDU (în consultare publică până în februarie 2021), un concept axat pe următoarele concepte cheie: Școală modernă, accesibilă, bazată pe resurse și tehnologii digitale.

Ca și în alte state, urgența pandemică a necesitat introducerea unor schimbări majore și reconfigurarea practicilor educaționale de la interacțiuni față în față, la mediul online. Utilizarea resurselor de predare-învățare-evaluare online a devenit cea mai bună soluție pentru educație ulterioară. În acest context, Ministerul Educației implementează portalul **Educație Continuă**, un instrument de informare online, pentru a îmbunătăți activitatea de predare online. Acest portal este dedicat tuturor celor interesați de contextul educațional și de sănătate în care are loc anul școlar și universitar 2020/2021, ca urmare a evoluției pandemiei COVID-19 și include repere metodologice, resurse educaționale, ghid pentru consilieri școlari și instrumente practice pentru elevi.

Strategia de modernizare a infrastructurii educaționale, implementată de România în 2017-2023, este un alt document care are ca prioritate investiția în infrastructură pentru modernizarea și internaționalizarea centrelor universitare în zonele cu potențial de creștere, prin construirea și modernizarea infrastructurii de cercetare și inovare, materiale de învățare, noi tehnologii și suport TIC.

În ceea ce privește **educația interculturală**, factorii de decizie politică sunt conștienți de necesitatea formării cadrelor didactice pentru a deveni profesioniști în domeniu. În România, se recunoaște că minoritățile etnice au un rol important în societate. Începând cu 1995, Legea educației (Legea 84/1995, art. 8) a acordat minorităților dreptul de a studia în limba lor maternă pentru întregul curriculum. Acest drept este păstrat în zilele noastre, conform Legii educației nr. 1/2011. Mai mult, Ministerul Educației are un departament special - **Direcția Generală pentru Minorități și Relația cu Parlamentul** - care se ocupă cu educația pentru minorități. În principal, ideea educației interculturale nu este exact determinată în politicile educaționale românești. Societatea civilă acționează pentru a introduce în politicile naționale ideea educației interculturale. O instituție foarte activă este **Institutul Intercultural din Timișoara**. Din 2010, conform ordonanței Ministerului Educației nr. 5817/2010, fiecare școală are libertatea de a introduce în programele școlare individuale disciplina „**Educație interculturală**”. Conform sugestiilor și curriculum-ului Ministerului pentru această disciplină, școlile au introdus următoarele subiecte în curriculum: societatea multiculturală și interculturală, principiile și valorile unei societăți interculturale, societatea și individul din societatea interculturală, educația interculturală ca dialog între diferite culturi. Aceste programe sunt destinate fiecărei clase de liceu. Această soluție vine să acopere limitele curriculum-ului național, care a trecut prin multe schimbări de-a lungul câtorva ani și care nu este încă într-o versiune finalizată. Schimbările din societate vor duce într-adevăr la introducerea subiectelor menționate mai sus în programa națională.

În **Germania**, prin **Pactul Digital**, Guvernul Federal German și Bundestagul German au anunțat în 2018 intenția lor de a sprijini digitalizarea în școlile de învățământ general cu 5 miliarde de euro. Punctul de plecare pentru acest lucru din partea școlilor ar trebui să fie un concept pedagogic și o idee precisă a modului în care școala dorește să se dezvolte în următorii câțiva ani - cu și prin utilizarea mass-media digitale în clasă. Echipamentul IT este derivat din aceste obiective. Acest pact a fost extins din cauza pandemiei.

Grație acordului suplimentar, statele, la rândul lor, se angajează pentru prima dată nu numai să extindă **formarea digitală continuă a cadrelor didactice**, ci și să facă un bilanț al acestora și să raporteze guvernului federal. Aceasta arată cantitatea de eforturi depuse pentru calificarea cadrelor didactice, astfel încât tehnologia digitală să fie utilizată în școli într-o manieră pedagogică. Acordul a fost declanșat de îmbunătățirile aduse infrastructurii școlare digitale pentru învățarea digitală din ultimele luni, care au fost posibile în special din fondurile furnizate de guvernul federal în DigitalPakt Schule. În același timp, aceste măsuri au crescut cererea de asistență tehnică. Prin urmare, guvernul federal investește încă 500 de milioane de euro pentru a promova instruirea și finanțarea administratorilor IT care vor avea grijă de tehnologia din școli. Acesta este un element esențial pentru **accelerarea digitalizării școlilor** în viitorul apropiat.

Germania este o națiune de export și o societate de imigrare - de aceea, **educația interculturală** este relevantă pentru întreaga societate. Din acest motiv, învățarea interculturală a câștigat, de asemenea, importanță curriculară în ultimele decenii. Următoarele puncte sunt subliniate:

- implicarea activă cu alte percepții și moduri de exprimare
- chestionarea critică a imaginii celorlalți

- cunoașterea și reflectarea condițiilor cadrului social pentru crearea unor astfel de imagini
- relativizarea propriilor puncte de vedere și a valorilor, prin angajarea cu alte culturi, religii, concepții despre lume și tradiții
- aprecierea diversității culturale în legătură cu lărgirea orizonturilor proprii de experiență și acțiune
- promovarea multilingvismului ca o condiție prealabilă pentru comunicarea interculturală și dobândirea cunoștințelor

Planurile de învățământ abordează subiectele migrației și integrării în mod diferit, în funcție de stat și subiect. În geografie, migrația este în mod special legată tematic de urbanizare, disparități globale și creșterea populației, în timp ce la istorie subiectele sunt deplasarea, războiul și colonialismul, precum și procesul de integrare europeană. În politică, problemele legate de formarea identității, rasismul și toleranța, precum și drepturile omului și Europa sunt adesea discutate în legătură cu migrația.

Fenomenele de migrație și integrare sunt legate în principal de evoluția crizei. Cu toate acestea, scenariile de criză pot ascunde faptul că migrația, de la recrutarea lucrătorilor din anii 1950 și 1960, până la migrația lucrătorilor calificați, a făcut mult timp parte integrantă a procesului politic din Germania. De asemenea, această perspectivă nu reușește să recunoască importanța integrării ca sarcină pentru societate în ansamblu. Din acest motiv, în prezent pot fi identificate multe lacune pe tema creșterii gradului de conștientizare a migrației forțate și a integrării în medii educaționale.

Cipru a devenit o destinație de imigrație la mijlocul anilor 1980, datorită creșterii sale economice și a cererii ulterioare pentru o forță de muncă străină. Majoritatea **programei și proiectelor de integrare** implementate de atunci au fost cofinanțate din fonduri UE și au fost conduse de organizații ale societății civile sau de autorități locale.

Legea refugiaților a fost adoptată în 2000, iar guvernul cipriot și-a asumat întreaga responsabilitate pentru problemele refugiaților, inclusiv procedura de solicitare a azilului de la 1 ianuarie 2002. Piatra de temelie a legislației este principiul nerepatrierii, care interzice repatrierea unei persoane într-o țară în care viața sau libertatea sa este în pericol sau riscă să fie supusă torturii, tratamentelor sau persecuțiilor inumane sau degradante. În plus, conform articolului 21B din Legea refugiaților din Republica Cipru, **refugiații recunoscuți au drepturi egale de muncă ca cetățenii Republicii Cipru**. Cu alte cuvinte, refugiații recunoscuți nu sunt supuși niciunei restricții în ceea ce privește domeniile de angajare și nici o procedură de aprobare nu este cerută de Departamentul Muncii.

O inițiativă excelentă a proiectului UE este proiectul „**Geia Xara**”. Programul este conceput special **pentru a satisface nevoile și așteptările studenților din țările terțe**. Programul „**Program de limbă greacă și servicii de mediere pentru resortisanții țărilor terțe minore**” (TCN) („Γεια Χαρά!”) a vizat elevii care participă la cursurile de învățământ primar și a fost în vigoare pentru anii școlari 2018/2019 și 2019/2020. Programul a fost implementat de un consorțiu format din ONG-uri și instituții de învățământ din Cipru și a fost finanțat prin programul UE AMIF.

Recomandări privind politicile și practicile de învățare online, educație interculturală și globală și educație privind migrația forțată și integrare, pe baza cadrului național existent, a experiențelor proiectului ODISSEU și a feedback-ului părților interesate

Recomandările derivă din discuții și feedback-uri furnizate de grupurile țintă din diferitele țări ale UE care participă la proiectul ODISSEU. Acest feedback a fost colectat și elaborat de parteneri, fie pe parcursul derulării proiectului, fie în timpul evenimentelor de multiplicare ce au implicat o serie de părți interesate, organizate la nivel național, spre finalul proiectului.

Unul dintre principalele puncte care a apărut în urma consultării cu părțile interesate din unele țări din proiect s-a axat pe lipsa unei referințe explicite la subiectele educației interculturale, migrației și integrării în programele școlare (ca în **Irlanda și România**). Acest lucru are ca rezultat că subiectele sunt abordate rar în cadrul lecțiilor, cu excepția cazului în care profesorii le discută din proprie inițiativă, cum este cazul în **Cipru și Germania**. În unele cazuri, educația interculturală este menționată în mod explicit în curriculum la nivel național (**Malta**), deși, în practică, lipsa de conștientizare, timp și resurse legate de temele migrației forțate duc la neglijarea acestui ultim subiect. În alte cazuri, majoritatea activităților axate pe educația interculturală rămân limitate la domeniul extra-curricular, așa cum este cazul în **Italia**.

În toate țările proiectului, s-a remarcat modul în care ODISSEU a oferit profesorilor și practicienilor resursele necesare pentru a aborda problemele legate de migrația forțată în școli, deoarece lipsa resurselor tematice și a formării au constituit o trăsătură comună. Instrumentele produse prin intermediul proiectului au fost considerate, în general, utile în, deoarece pot fi ușor integrate în predarea zilnică, precum și în activitățile de educație informală. În plus, activitățile combină dezvoltarea abilităților digitale la elevi cu învățarea despre o mare varietate de subiecte, într-un mod cuprinzător și interdisciplinar.

În unele cazuri, proiectul a contribuit la crearea unei rețele între școli, organizații și instituții locale, promovând crearea unei rețele sociale mai puternice. Acesta a fost cazul în **Italia**, unde, însă, situația de urgență sanitară a arătat gravitatea situației sistemului școlar și a adus, în mod dramatic, atenția asupra consecințelor care decurg din **neadoptarea unor politici publice solide de îmbunătățire a serviciului școlar**. Criza sanitară a agravat inegalitățile și a evidențiat **necesitatea de a avansa procesul de digitalizare a țărilor**. A existat o diferență clară între cei care au avut acces la instrumente de comunicare, lucru și studiu și care, prin urmare, ar putea reacționa la criză, și cei care nu au avut acces.

Părțile interesate din **România** au evidențiat modul în care resursele dezvoltate în cadrul ODISSEU au o importanță deosebită în contextul actual legat de migrația internațională, precum și pentru realizarea **Obiectivelor de dezvoltare durabilă**.

Migranții sunt **semnificativ subreprezențați** în comitetele de curriculum din **Germania**. În mod similar, expertiza academică pe această temă este rareori integrată în dezvoltarea și revizuirea programelor și concepte mai noi pentru abordarea diversității într-un mod sensibil sunt greu luate în considerare. Aceste probleme au ca rezultat **rezerve și incertitudini atunci când în școli se abordează subiecte legate de migrație**.

Populația școlară a **Maltei** a înregistrat o creștere a diversității în ultimul deceniu și, deși au existat o serie de strategii și politici pentru a soluționa acest lucru, inclusiv recrutarea

ofițerilor comunitari cu fond migratoriu, **lipsa diversității culturale în rândul profesorilor** a fost evidențiată ca o problemă de către părțile interesate, care au sugerat că ar trebui stabilite politici pentru a permite o astfel de diversificare.

Părțile interesate care lucrează cu migranți, refugiați și solicitanți de azil, precum și profesori din Irlanda ar recomanda implicarea **speakerilor cu experiență în migrație, refugiați și solicitanți de azil** la diferite evenimente sau cursuri, pentru a vorbi despre experiența lor.

Pe baza celor de mai sus, partenerii proiectului ODISSEU au formulat **un set de recomandări pentru părțile interesate din domeniul educației și factorii de decizie**, în ceea ce privește **învățarea online, educația interculturală și conștientizarea migrației forțate și integrării**, care ar putea fi adoptate în diferite state membre ale UE ce se confruntă cu aceleași provocări și cu sisteme similare celor implicate în proiect:

- Formularea de politici și elaborarea de strategii care **să reducă decalajul digital** dintre elevi și cursanții din țară, pentru a asigura accesul egal la participare și învățare
- Dezvoltarea și oferirea de **oportunități de dezvoltare profesională continuă și formare profesională** în domeniul educației interculturale, migrației forțate și integrării educatorilor și practicienilor la nivel național, în colaborare cu experți din societatea civilă, mediul academic și cei cu experiență de deplasare forțată
- Includerea de subiecte precum **educația interculturală**, migrația forțată și integrarea, în **programele școlare** și în disciplinele studiate, la nivel național și regional
- **Promovarea și integrarea resurselor și instrumentelor educaționale** deja existente care abordează problemele migrației forțate și implicarea în furnizarea lor
- Formularea de politici care să susțină **includerea profesorilor cu experiență migratorie** în grupul naționale ale profesorilor
- Implementarea strategiilor și practicilor care **promovează în mod activ includerea refugiaților și a solicitanților de azil în dezvoltarea și participarea la activități și resurse educaționale** care abordează migrația forțată, integrarea și educația interculturală

Concluzii

Obiectivele proiectului ODISSEU au fost formulate încă de la începutul său:

- 1: Să dezvolte, să adapteze și să transfere un joc inovator de simulare online pentru a crește înțelegerea și gradul de conștientizare a problemelor refugiaților în rândul elevilor de liceu, în timp ce dezvoltă abilități de viață;
- 2: Să dezvolte resursele de educație online pentru a sprijini profesorii de liceu în implicarea tinerilor într-o discuție informată despre migrație și azil în UE;
- 3: Să promoveze o interacțiune pozitivă și o participare activă a solicitanților de azil și a refugiaților, ajutându-i să participe la viața comunităților locale, spunându-le poveștile și ajutându-i pe ceilalți să-și înțeleagă perspectivele;
- 4: Să îmbunătățească gândirea critică și alfabetizarea mediatică a tinerilor, în special în utilizarea internetului și a rețelelor sociale, pentru a dezvolta rezistență la discriminare și îndoctrinare.

Privind feedback-ul colectat și analizat în prima parte a acestui raport, reiese modul în care activitățile și resursele ODISSEU au îndeplinit obiectivele stabilite de parteneri înainte de începerea proiectului. Mai mult, este clar că resursele și activitățile furnizate prin intermediul proiectului au contribuit la umplerea lacunelor, oferind răspuns nevoilor identificate de grupurile țintă și de părțile interesate chiar la începutul acțiunii.

Activitățile ODISSEU au înregistrat un impact pozitiv asupra beneficiarilor proiectului (profesori, elevi, solicitanți de azil și refugiați) din toate țările partenere, resursele și instrumentele educaționale oferite fiind, de asemenea, apreciate la nivel general.

Acest lucru a fost posibil și datorită angajamentului continuu al beneficiarilor și al părților interesate cu partenerii din proiect, prin intermediul peer grupurilor, care s-au dovedit a fi un element cheie pentru dezvoltarea și adaptarea unor instrumente flexibile de înaltă calitate, ușor de integrat în activitățile formale de învățare. Ca atare, crearea de peer grupuri care să se implice pe tot parcursul unui proiect poate fi considerată o bună practică ce ar putea fi reprodusă în acțiuni similare la nivel național și european.

Un alt element de succes al acțiunii, care ar putea fi replicat în proiecte viitoare, a constat în implicarea activă a participanților cu fond migratoriu, așa cum au subliniat atât partenerii proiectului, cât și părțile interesate.

Mai mult, ODISSEU s-a dovedit a fi o inițiativă utilă, care a oferit resursele necesare online, într-o perioadă în care majoritatea școlilor din Europa (și din lume) erau nevoite să treacă la învățarea online și la distanță. Deși situația a dus la o serie de provocări, trebuie remarcat faptul că partenerii de proiect - și în special echipa de proiect - au reacționat rapid, implementând schimbările necesare. Făcând acest lucru, au dobândit competențe suplimentare, după cum se subliniază în evaluarea impactului avut asupra personalului din proiect. Acțiunea a avut un impact general pozitiv asupra activității organizațiilor și instituțiilor implicate.

În timp ce ODISSEU se încadrează bine politicile și strategiile existente în ceea ce privește educația digitală și interculturală și educația privind migrația forțată în țările partenere - acolo unde acestea sunt prezente -, provocări similare recunoscute de parteneri în colaborare cu părțile interesate au condus la identificarea lacunelor din cadrul politicilor și practicilor la nivel transnațional.

Setul de recomandări privind politicile transnaționale formulat de partenerii proiectului ca răspuns la aceste lacune va contribui, dacă este luat în considerare de factorii de decizie relevanți, la îmbunătățirea incluziunii sociale și la prevenirea discriminării în rândul tinerilor, precum și la promovarea integrării active a solicitanților de azil și a refugiaților în cadrul societății gazdă.

Referințe:

Cipru

- Cochliou, D. and Spaneas, S. (2009). Asylum System in Cyprus: A Field for Social Work Practice. *European Journal of Social Work*
- UNHCR Cyprus, University of Nicosia (2018). The living condition of Asylum – seekers in Cyprus. Available at: <https://www.unhcr.org/cy/wp-content/uploads/sites/41/2018/05/LivingConditionsofAsylumSeekersReport.pdf>
- Country Report: Cyprus - Asylum Information Database: https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2021/04/AIDA-CY_2020update.pdf

Irlanda

- Department of Education and Skills Strategy Statement, *Action Plan for Education 2016-2019*, accessed” 7th March 2019, <https://www.education.ie/en/Publications/Corporate-Reports/Strategy-Statement/Department-of-Education-and-Skills-Strategy-Statement-2016-2019.pdf>
- Department of Education, *Action Plan for Education, 2021-2023*, available at: <https://www.gov.ie/en/publication/56137-department-of-education-statement-of-strategy-2021-2023/>

Italia

- *Carta dei Valori, della Cittadinanza e dell’Integrazione - Ministero dell’Interno*, available at: http://www.libertaciviliimmigrazione.dlci.interno.gov.it/sites/default/files/allegati/carta_dei_valori_pagina_html_in_italiano.pdf
- *La Buona Scuola. I decreti attuativi. Schede di approfondimento*, available at: https://www.miur.gov.it/documents/20182/254335/La_Buona_Scuola_Approfondimenti.pdf/
- *Linee guida per la Didattica digitale integrata - Ministero dell’Istruzione, dell’Università e della ricerca*, available at:
- *Piano Nazionale di Integrazione dei titolari di protezione internazionale - Ministero dell’Interno, Dipartimento per le Libertà Civili e l’Immigrazione*, available at: <https://www.interno.gov.it/sites/default/files/piano-nazionale-integrazione.pdf>

- *Piano Nazionale Scuola Digitale - Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca*, available at: <https://www.miur.gov.it/documents/20182/50615/Piano+nazionale+scuola+digitale.pdf>

Germania

- Bundesministerium für Bildung und Forschung (2021): Digitalpakt Schule. <https://www.digitalpaktschule.de/> [31.05.2021]
- Beauftragte der Bundesregierung für Migration, Flüchtlinge und Integration (2021): Lehrplanstudie Migration und Integration. <https://bit.ly/2R5JXFq> [31.05.2021]
- Handreichung des Kulturausschusses der Kultusministerkonferenz (2021): Schlüsselkompetenz für respektvolles und friedliches Miteinander. <https://www.kmk.org/themen/kultur/interkulturelle-bildung.html> [31.05.2021]

Malta

- Migrant Learners' Unit website, available at: <https://migrantlearnersunit.gov.mt/en/Pages/About%20us/about-us.aspx>
- Ministry for European Affairs and Equality (2017). *Integration = Belonging – Migrant Integration Strategy & Action Plan: Vision 2020*. Malta
- Ministry for Education and Employment (2012). *A National Curriculum Framework for All 2012*.
- Ministry for Education and Employment. *Learning Outcomes Framework*. Available at: <http://www.schoolslearningoutcomes.edu.mt/en/>
- Ministry for Education and Employment. *A Policy on Inclusive Education in Schools*. Available at: https://meae.gov.mt/en/Public_Consultations/MEDE/Documents/A%20Policy%20on%20Inclusive%20Education%20in%20Schools%20-%20Route%20to%20Quality%20Inclusion%E2%80%8B.pdf

România

- *European Commission, 2021. Ongoing Reforms and Policy developments*. Available at: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/ongoing-reforms-and-policy-developments-56_ro.
- *Ministerul Educației și Cercetării, 2020. Strategia privind digitalizarea educației din România*. Available at: <https://www.edu.ro/sites/default/files/SMART.Edu%20-%20document%20consultare.pdf>

